අන්ධානුකරණය සහ හද රිදවන මතක සුවඳ

රෝහණ විජේවීර සහ ලයනල් බෝපගේ දැනුවමට ලක් වූ දින

මුණසිංහ සහෝදරයාගේ ලිපි පෙළේ හතර වැනි ලිපියෙහි ඔහුම දක්වා තිබෙන අන්දමට, එම ලිපි වල පළ කර තිබෙන ඇතැම් කරුණු පදනම් කරගෙන තිබෙන්නේ හුදෙක් පක්ෂ කමිටු වල සාමාජිකයින්ව සිටි අය අතරේ කෙරුණා යයි කියන 'පක්ෂයේ අභ්‍යන්තර ඕපදූප' මතයි. ඔහුගේ ලිපි පෙළින් පෙනී යන්නේ, 1984 මම පක්ෂයෙන් ඉවත් වුණාට පසුවත්, 1989 කාල වකවානුවෙත් ඔහු ජ.වි.පෙ. සමඟ ක්‍රියාකාරීව සිට ඇති බවයි, සමහර විට දැනුත් ජ.වි.පෙ ප්‍රංශ ශාඛාවේ ක්‍රියාකාරිකයෙකු වශයෙන් සිටිනු ඇති බවයි. 'ජනතා විමුක්ති පෙරමුණට අදාළ වූ මහා ඉතිහාසයෙන් බිඳක් හෝ සටහන් කර තැබීම' සඳහා යයි කියන මෙම ලිපි පෙළ වගකිව යුතු අකාරයකට සකස් කළේ නම් වඩා උචිත ලෙස ඔහු විසින් කළ යුතුව තිබුණේ ඊට අදාළ කරුණු පිළිබඳව යම්කිසි ආකාරයක පර්යේෂණාත්මක ගවේෂණයකුත් ඒ මත පදනම්ව කරන ලද විග්‍රහයකුත් එම ලිපි පෙළ සකස් කිරීමට යොදා ගැනීමයි. එහෙත් මුණසිංහ සහෝදරයාගේ ලිපි පෙළින් එවැනි ගවේෂණයක් හෝ විග්‍රහයක් හෝ ඉදිරිපත් නොවන බව මගේ නිරීක්ෂණයයි.

'ජ.වි.පෙ. සැඟවුණ ඉතිහාසයෙන් බිඳක්' යනුවෙන් රෝහිත මුණසිංහ සහෝදරයා විසින් ලියන ලද කෘතියක් ඇසුරෙන් සන්නස පතුයේ පළ කෙරෙන 'හද රිදවන මතක සුවඳ' නමැති ලිපි පෙළ කියවන්නට මට නොබෝදා අවස්ථාව ලැබුණා. ඔහු ලියන ලද මුල් කෘතිය ලබා ගන්නට තවමත් නොහැකි වුනත් ඔහුගේ ලිපි පෙළ කියවීමේ දී ඇතැම් විටෙක සතුටකුත්, තවත් විටෙක කණගාටුවකුත්, අප්‍රසාදයකුත් මට දැනුණා. ජනතා විමුක්ති පෙරමුණ පිළිබඳව බොහෝ දෙනෙක් බොහෝ දේවල් ලියා පළ කොට තිබෙනවා. මේවා අතරේ විශ්ලේෂණාත්මක කෘති බොහොමයක්ද, සැබෑ සිද්ධි ඇසුරින් නිර්මාණය කළ කෙටි කතා සහ නවකතා ද, ප්‍රබන්ධ කතා ද දකින්නට ලැබුවන්. ඒ කාලයේ පක්ෂයේ ඉහළ මණ්ඩල වල වගකීම් දැරූ අය විසින් ඇතැම් කෘති පළ කොට තිබෙනවා. එවැනි වගකීම් නොදැරූ අය විසින්ද තවත් කෘති ලියා තිබෙනවා. ලියන්නට තිබෙන අයිතියත්, ඒවා විවේචනය කරන්නට තිබෙන අයිතියත් සෘජු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ ලක්ෂණයයි. කියවන්නට සහ දකින්නට ලැබෙන සමහර ලිපි වලට පිළිතුරු දෙන්න අවශ්‍ය යයි කියා සිතුවත්, බොහෝ විට කාල වේලා මදකම නිසා හෝ, නැත්නම් පිළිතුරක් දෙන්නට තරම් එම ලිපි වැදගත් නොවන්නේ යැයි සැළකීම නිසා හෝ ඇතැම් විටෙක ඒවාට පිළිතුරු දීමක් සිදු වුණේ නැහැ.

සත්‍ය කරුණු උපයෝගී කොට ගෙන අර්ධ සහ පූර්ණ ප්‍රබන්ධ කතා නිර්මාණය කළ හැකියි. උදාහරණයක් හැටියට නෑසී ගිය ලීනා අයිරින් සපුතන්ත්‍රි සහෝදරියගේ චරිතය ඇසුරින් සුමිත්‍රා රාහුබද්ධ මහත්මිය විසින් ලියනු ලැබ එක්දහස් නවසිය අනූ ගණන් වලදී සෝමරත්න දිසානායක මහතා නිෂ්පාදනය කල "ඉටි පහන්" ටෙලි නාට්‍යය ගනිමු. ලීනා සහෝදරිය රථ වාහන අනතුරකින් අකල් මරණයකට ගොදුරු වුණු කාලයත්, අපට ලංකාවෙන් බැහැරව යන්නට සිදු වුණු කාලයත් විකෘති කිරීම තුළින් නිපදවා තිබුණු මෙම ටෙලි නාට්‍යය බලන්නට මට අවස්ථාව ලැබුණේ බොහෝ ප්‍රේක්ෂකයන් විසින් එය නරඹනු ලැබුවාට පසුවය. එම නාට්‍යය නැරඹූ බොහෝ දෙනෙක් මට ප්‍රශ්න කියන බවට ආරංචි ලැබුණත් යම්කිසි කෙනෙක් විවෘත ලෙස ඒ ගැන මගෙන් ප්‍රශ්න කළේ නම් හැර (එවැනි අවස්ථා තිබුණේ කිහිපයක් පමණයි) එම විකෘති කිරීම ගැන ප්‍රසිද්ධියේ කරුණු දැක්වීමට මා කල්පනා කළේ නැහැ. නාට්‍යයෙන් හඟවා තිබුණේ මා රට හැර ගිය නිසාවෙන් හෝ ඒ බව ආරංචි වීමෙන් හෝ ලීනා සහෝදරිය සිත් තැවුලට පත්ව සිටි බවයි. ඒ සහෝදරිය එසේ සිත් තැවුලට පත්ව සිටියේ තරුණ පරම්පරාව අනාථ කොට මා රට හැර ගිය නිසා බවයි. ඒ අනුව ලීනා සහෝදරියගේ මරණයට මා ද අනියමින් හෝ හේතු වුවේ යැයි කට කතා පැතිරෙන්නට විය. ඒ සඳහා පදනම වැටුණේ එම ටෙලි නාට්‍යයෙන් ඉදිරිපත් කළ, විකෘති කරන ලද කාල රාමුවෙන් සහ ඒ වටේ ගෙතුණු කතාවෙන්.

මට හඟෙන්නේ නිෂ්පාදකවරයාගෙ වියවුල් සහගත වූත්, පක්ෂග්‍රාහී වූත් ද්‍රව්‍යමය සහ දේශපාලනමය අවශ්‍යතාවන් මත පදනම් වූත්, පූර්ව නිශ්චිත ආකාරයකට සකස් කරන ලද්දා වූත් කාල රාමුවක් ටෙලි නාට්‍යය සඳහා නිර්මාණය කරන්නට ඇති බවයි. රාජගිරියේදී ලීනා සහෝදරිය රිය අනතුරට ලක් වී මිය ගියේ 1987 මැයි මාසයේදී. ඒ වන විට අප නවමත් ජවිපෙ වී සිටියේ ලංකාවේ. විශ්‍රාමික මේජර් ජනරාල් ජානක පෙරේරා මහතාගේ මූලිකත්වයෙන් ජනතා විමුක්ති පෙරමුණ මර්දනය කිරීමට මත්තේගොඩ පිහිටුවා තිබුණ රජයේ සන්නද්ධ බලකායෙන් ද, ජනතා විමුක්ති පෙරමුණේ රහසිය දේශප්‍රේමී සන්නද්ධ බලකායෙන් ද එල්ල වී තිබුණ මරණීය තර්ජන නිසා අපට රට හැර යන්නට සිදු වූයේ 1989 අග භාගයේදී ය. එසේ පිට වන්නට පෙරාතුව මමත්, මගේ සහකාරිය වන චිත්‍රා සහෝදරියත් ලීනා සහෝදරියගේ දඹර නමැති මුල් ගමට ගොස් එම සහෝදරියගේ මවත්, දරු දෙදෙනාත් හමු වී සමුගන්නට ද අමතක කළේ නැහැ. "ඉටි පහන්" ටෙලි නාට්‍යයෙන් අප ගැනත්, රෝහණ විජේවීර සහෝදරයා සහ පක්ෂය ගැනත් මවා පා තිබුණු සාවද්‍ය සහ විකෘති කරන ලද චිත්‍රයෙන් අප වෙත කරන ලද හානිය ඇතැම් නැන්හි දී තවමත් අපට දකින්නට ලැබෙනවා. පාඨකයා නොමඟ යවන්නට, වැරදි ලෙස කල්පනා කිරීමට පොළඹවන්නට, බොහෝ විට දේශපාලන අරමුණු හා අභිලාෂයන් ඉටු කර ගැනීමට ව්‍යාජ හෝ සාවද්‍ය හෝ විකෘති කරන ලද හෝ කරුණු යොදා ගත හැකි බව පෙන්වා දීමටයි මම මෙම සිද්ධිය මෙහිදී ගෙන හැර දැක්වුයේ.

මුණසිංහ සහෝදරයාගේ ලිපි පෙළින් කරලියට ගෙනෙන ඇතැම් කරුණු වැදගත් යැයි මම කල්පනා කරනවා. ඔහු සඳහන් කර තිබෙන එම කරුණු සමහරක්, 1972 දී ජනතා විමුක්ති පෙරමුණේ පාඨමිකයන් සහ හිතවතුන් ඒක පාර්ශ්වික වැරදිකරුවන් බවට පත් කොට බන්ධනාගාර ගත කිරීම සඳහා පිහිටුවා උපයෝගී කර ගන්නා ලද අපරාධ යුක්ති විනිශ්චය කොමිෂන් සභාවේ කාලයේ පටන්ම සාකච්ඡාවටත්, විවාදයටත් ලක් වී තිබෙන ඒවා. මෙම කරුණු ගැන විවිධ අදහස් සහ ආකල්ප තිබෙනවා. නමුත් මෙම ලිපි පෙළ සම්බන්ධයෙන් මම පළමුවෙන් මතු කර සිටින කාරණය නම්, මෙවැනි කෘතියක් හෝ ලිපි පෙළක් ලිවිමේදී ඒ සඳහා පාදක වන කරුණු හුදෙක් ඕපා දූප හෝ යම් කෙනෙක් ඔහුට කී දෙයක් පමණක් හෝ මත පමණක් පදනම් කර ගැනීම උචිත නොවන බවයි. එහෙත් සත්‍ය කරුණු පමණක් උපයෝගී කොට ගෙනලියන ලද ලිපි දකින්නට ලැබෙන්නේ කලාතුරකිනි. මක් නිසා ද යත් හැම කෙනෙක්ම උත්සාහ ගන්නේ හුදෙක් තමන්ගෙ කණ්ණාඩියෙන් පමණක්ම බලා එසේ පෙනෙන දෙය සර්ව ව්‍යාපී සත්‍යය ලෙස අනුන් වෙත ඒත්තු ගැන්වීමට හෙයිනි.

මුණසිංහ සහෝදරයාගේ ලිපි පෙළේ හතර වැනි ලිපියෙහි ඔහුම දක්වා තිබෙන අන්දමට, එම ලිපි වල පළ කර තිබෙන ඇතැම් කරුණු පදනම් කරගෙන තිබෙන්නේ හුදෙක් පක්ෂ කමිටු වල සාමාජිකයින්ව සිටි අය අතරේ කෙරුණා යයි කියන 'පක්ෂයේ අභ්‍යන්තර ඕපදූප' මතයි. ඔහුගේ ලිපි පෙළින් පෙනී යන්නේ, 1984 මම පක්ෂයෙන් ඉවත් වුණාට පසුවත්, 1989 කාල වකවානුවෙත් ඔහු ජ.වි.පෙ. සමඟ ක්‍රියාකාරීව සිට ඇති බවයි, සමහර විට දැනුත් ජ.වි.පෙ ප්‍රංශ ශාඛාවේ ක්‍රියාකාරිකයෙකු වශයෙන් සිටිනු ඇති බවයි. 'ජනතා විමුක්ති පෙරමුණට අදාළ වූ මහා ඉතිහාසයෙන් බිඳක් හෝ සටහන් කර තැබීම' සඳහා යයි කියන මෙම ලිපි පෙළ වගකිව යුතු අකාරයකට සකස් කළේ නම් වඩා උචිත ලෙස ඔහු විසින් කළ යුතුව තිබුණේ ඊට අදාළ කරුණු පිළිබඳව යම්කිසි ආකාරයක පර්යේෂණාත්මක ගවේෂණයකුත් ඒ මත පදනම්ව කරන ලද විග්‍රහයකුත් එම ලිපි පෙළ සකස් කිරීමට යොදා ගැනීමයි. එහෙත් මුණසිංහ සහෝදරයාගේ ලිපි පෙළින් එවැනි ගවේෂණයක් හෝ විග්‍රහයක් හෝ ඉදිරිපත් නොවන බව මගේ නිරීක්ෂණයයි.

ඔහුගේ ඊනියා චෝදනා කියවන විට මට මැවී පෙනෙන්නේ අපේ රටේ අනන්තවත් හමුවෙන, නායකත්වයෙන් කියැවෙන ඕනෑම දෙයක් දොහොත් මුදුනේ තබා වැඳ නමස්කාර කොට පිළි ගන්නා, එසේ කියන සියළු දේ අන්ධානුකරණයෙන් අනුගමනය කරන, අන් සියළු දේම අසත්‍ය ලෙස ප්‍රතික්ෂේප කරන චරිතයක්. මා එසේ පවසන්නේ පහත දක්වන හේතු නිසා. මම ඉපදුණෝත්, මගේ අම්මා සහ මගේ පවුලේ මා ළඟට සිටි වැඩමල් සොයුරිය වූ නැසී ගිය ලතා බෝපගේ නංගි පදිංචිව සිටියෙත්, මුණසිංහ සහෝදරයා පදිංචිව සිටියෙත් මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ වැලිගම නගරයේ ය. මම පක්ෂයේ වගකීම් ඉසිලූ කාලයේ මුණසිංහ සහෝදරයා වැලිගම ආසනයේ ජ.වි.පෙ කමිටුවේ සාමාජිකයෙක් ලෙස පූර්ණකාලීන වැඩ කළ කෙනෙක්. ඒ කාලයේ මට ඔහු කිහිප විටක් හමු වී තිබෙනවා. ඔහු අපට එරෙහිව නඟන ලද මෙම රිනියා චෝදනා ගැන තවමත් පීවතුන් අතර සිටින මගෙන් හෝ මගේ සහකාරියගෙන් හෝ විමසන්නට තරම් වත් උත්සාහයක් ඔහු ගත්තේ නැත.

1984 පෙබරවාරි මාසයේදී පක්ෂයෙන් නිල් වශයෙන් ඉල්ලා අස්වීමෙන් පසුව වත් ජනතා විමුක්ති පෙරමුණට එරෙහිව කටයුතු කරන්නට මා අදහස් කළේ නැහැ. ජනතා විමුක්ති පෙරමුණ දේශපාලන සතුරෙක් ලෙස මා දැක්කෙත් නැහැ. එහෙත් මට පෙණුනු එහි න්‍යායික සහ ප්‍රායෝ -ගික අඩුපාඩු සහ වැරදි ගැන අවශ්‍ය විටෙක කතා කරන්නට ද මා පසුබට වූයේ නැහැ. මා හා දේශපාලන සංවාදයට පිවිසුණු ඕනෑම කෙනෙකු සමඟ විවාත ලෙස එසේ කරන්නට මා කිසිසේත්ම පැකිළුණේත් නැහැ. විවෘත දේශපාලන සංවාදයේදී ඇතැම් කරුණු ගැන එකඟ වන්නටත්, තවත් කරුණු ගැන එකඟ නොවන්නට එකඟ වන්නටත් සිදු වෙනවා. සංවාදය සහ විවේචනය අනිවාර්යයෙන් සහ අවශ්‍යයෙන් සතුරු ආකාරයකින්ම සිදු විය යුතු යයි මම විශ්වාස කරන්නේ නැහැ. 2004 සුනාමි ව්‍යසනයේදී අපට අහිමි වී ගිය ලතා නංගි ඇතුළු එම පවුලේ සියළු දෙනාම පාහේ ජවිපෙට ගිතවත්ව වැඩ කටයුතු කරන කාලයේදී පවා ඔවුන් එයින් වළකාලීමට මා කටයුතු කළේ නැහැ. ඒ කාලයේදී මුණසිංහ සහෝදරයා "ලතා අක්කා" සමඟ ළඟින් ඇසුරු කළ බවත් මා දැන සිටියා.

එහෙත් කණගාටුවට කාරණය නම් මා ජ.වි.පෙන් ප්‍රසිද්ධියේ ඉවත්ව සිටියදී මා පක්ෂයේ දේශපාලනයෙන් ඉවත් වූයේ ක්‍රමන කරුණු මතදැයි විමසන්නට හෝ, මා විසින් දේශපාලන කරුණු මත පක්ෂයට ඉදිරිපත් කරන ලද ඉල්ලා අස්වීමේ ලියවිල්ල ගැන දැන ගන්නාට පසුව වත් එම ලියවිල්ල පක්ෂයෙන් ඉල්ලා සිටින්නට හෝ, අසීමිත අවස්ථාවන් තිබියදීත් මා සමඟ සාකච්ඡා කිරීමට තරම් වත් ආත්ම ශක්තියක් නොතිබුනු මුණසිංහ සහෝදරයා වැනි කෙනෙක් අපට එරෙහිව අතුත ප්‍රකාශන කිරීමට යොදවා ගෙන තිබෙන බව පෙනෙයි. මා පක්ෂයෙන් ඉවත් වූ කාලයේදීත්, ඊට පසුවත් පක්ෂයෙන් ඉවත් වුණු කිසිම සහෝදර සහෝදරියෙක් සමඟවත් ඔහු සාකච්ඡා කොට ඇති බවක් පෙනෙන්නට නැත. මගේ ඉල්ලා අස්වීමේ ලියවිල්ලේ සඳහන්ව තිබුණේ යයි පවසන, ඔහුගේ මතකයේ පුදුම සහගත ධාරණ ශක්තියකින් ලියැවී තිබේ යැයි කියන විකෘති කරන ලද කරුණු පැවසීමෙන් තොරව, අඩු තරමින් එම ඉල්ලා අස්වීමේ ලිපියේ පිටපතක් ලබා ගැනීමට තරම් උත්සාහයක්වත් නොගැනීමයි.

එවැනි නිර්-ගවේෂක ලිපි පෙළකින් ඉදිරිපත් කරන කරුණු ව්‍යාජ, සාවද්‍ය සහ විකෘති කරන ලද ඒවා වීම පුදුම වන්නට තරම් කාරණයක් නොවෙයි. මා ඉල්ලා අස් වූ විට පක්ෂයට භාර දෙන ලද ලිපිය ප්‍රසිද්ධ ප්‍රකාශනයක් ලෙස ලංකාවේ පල කොට තිබුනි. අඩු තරමින් එම ලියවිල්ල ගැනවත් මනඃකල්පිත කරුණු ලියන්නේ නැතිව, එහි පිටපතක් ඔහුට ලෙහෙසියෙන් ලබා ගන්නට තිබුණා. 1983 කළු ජූලිය නිර්මාණය කොට, ඒ මඟින් දකුණේ වාසය කළ දමිළ ජනයා විනාශයට ලක් කිරීමට සහ එම සිද්ධියම ප්‍රයෝජනයට ගෙන ජ.වි පෙ ය තහනම් කිරීමට මූලිකත්වය ගත් දේශපාලන සතුරන් සමඟ 1989 න් පසුව සහාග ගැසුවේ මා නොවෙයි. ඒ කාලයේ මුණසිංහ සහෝදරයාද ඇතුළත්ව සිටි ජනතා විමුක්ති පෙරමුණයි. මා පක්ෂයෙන් අස්වීමට පෙරත්, ඉන් පසුවත් පක්ෂයේ ඉහළ මණ්ඩල වල වගකීම් දරමින් සිටි බොහෝ දෙනෙක් තවමත් පීවතුන් අතර ඉන්නවා. මුණසිංහ සහෝදරයා ඔහුගේ ලිපි පෙළින් දැනුවත්ව හෝ නොදැනුවත්ව ඉදිරිපත් කර තිබෙන ව්‍යාජ, සාවද්‍ය සහ විකෘති කරන ලද කරුණු ගැන ඔවුන් දරන මත සහ ස්ථාවර දැන ගන්නට ලැබීමත් වැදගත් වේවි යැයි මම කල්පනා කරනවා. මුණසිංහ සහෝදරයාගෙ ලිපි පෙළින් එල්ල කර තිබෙන අතුත කරුණු සහ ඊනියා චෝදනා පිළිබඳව මා දන්නා එහෙත් ඔහු ඇතැම් විට නොදන්නා සමහර කරුණු සහ ස්ථාවර ගැන කෙටියෙන් පැහැදිලි කිරීමක් කරන්නටයි මේ ළඟ ලිපියෙන් මා උත්සාහ කරන්නේ.

ලයනල් බෝපගේ

මානවඩුගේ මාසය